

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 20 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ**

ΟΜΑΔΑ Α΄**ΘΕΜΑ Α1**

A.1.1. Ποια ήταν τα αίτια και ποιες οι αφορμές για την εκδήλωση του κινήματος του Στρατιωτικού Συνδέσμου στο Γουδί, το 1909;

Μονάδες 13

A.1.2. Πώς επεκτείνεται η οικονομική κρίση του 1929 από τις Ηνωμένες Πολιτείες σε ολόκληρο τον κόσμο;

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α.** Κομιτατζήδες
- β.** Οργανικός νόμος (Κρήτη)
- γ.** Νιου Ντηλ

Μονάδες 15

A.2.2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α.** Η Α΄ Εθνοσυνέλευση θέσπισε το «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος».
- β.** Ο Νόμος της Επιδεύρου κατάργησε τις τοπικές περιφερειακές εξουσίες.
- γ.** Ο Ι. Καποδίστριας ίδρυσε τον «Λόχο των Ευελπίδων».

- δ. Η αντιβασιλεία συνέστησε «εξαιρετικό δικαστήριο» (έκτακτο) για παραβάσεις των υπαλλήλων του Κράτους.
- ε. Ο Ι. Κωλέττης ίδρυσε την Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα.

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε τους λόγους της μεταστροφής της αγγλικής πολιτικής το 1823 απέναντι στην ελληνική επανάσταση και να προσδιορίσετε τους τρόπους με τους οποίους εκδηλώθηκε αυτή η μεταστροφή.

«Είχε και κίνητρα εσωτερικής πολιτικής η μεταστροφή της Αγγλίας το 1823. Ο Ποτέμκιν γράφει:

“Ο Κάνιγκ φιλοδοξούσε να προσφέρει στους αστούς, στην τάξη των βιομηχάνων, εμπόρων και τραπεζιτών, δυνατότητα για νέα αναπτυξιακά άλματα, υποστηρίζοντας απελευθερωτικά κινήματα στην Ευρώπη και την Αμερική και δημιουργώντας έτσι νέες αγορές και ευκαιρίες κερδοσκοπικών επενδύσεων και εκμεταλλεύσεων”».

(Κ. Σιμόπουλου, *Πώς είδαν οι ξένοι ταξιδιώτες το 1821*, 3, 139)

Οδηγίες του Γεωργίου Κάνιγκ προς τον βρετανό αρμοστή των Ιονίων Νήσων:

«Η αγγλική κυβέρνηση ήθελε να θεωρήσει τους εξοπλίσαντας τα πλοία των Έλλήνων ή ως πειρατές ή ως εμπολέμους. Και επειδή ολόκληρον έθνος, εξανιστάμενον κατά της Αρχής του, δεν ημπορεί να θεωρηθεί ως πειρατικόν, ανάγκη πάσα να θεωρηθεί ως εμπολέμον,

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

εφ' όσον φυλάττει τους κανόνες, και ενεργεί εντός των εν τοιαύτη περιστάσει παραδεδεγμένων όρων».

(Δ. Κόκκινος, *Ελληνική Επανάσταση*, 6, 70)

Γραπτές οδηγίες του Γεωργίου Κάνιγκ ως υπουργού εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας προς τον πρεσβευτή του στην Κων/πολη:

«Την κατάστασιν του χριστιανικού τούτου λαού, ο οποίος στενάζει υπό τον ζυγόν των βαρβάρων από εκατονταετηρίδων, δεν δύναται η Αγγλία να βλέπη μετ' αδιαφορίας. Ο βασιλεύς επιθυμεί να ενεργήση ο πρέσβυς της Μεγάλης Βρετανίας εις την Πύλην υπέρ των χριστιανών, να απαιτήση την εκπλήρωσιν των υποσχέσεων, τας οποίας έδωσεν η Πύλη περί τούτου προς τους πρέσβεις των συμμαχικών δυνάμεων και να της υποδείξη ότι, αν αρνηθή να ικανοποιήση τας αξιώσεις αυτάς, δεν δύναται πλέον να διατηρή μετ' αυτής φιλικάς σχέσεις».

(Δ. Κόκκινος, *Ελληνική Επανάσταση*, 6, 68-69)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τις παρακάτω πηγές και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να επισημάνετε τους λόγους για τους οποίους ο Ε. Βενιζέλος προκήρυξε τις εκλογές του Νοεμβρίου 1920, τους λόγους για τους οποίους τις έχασε και την εσωτερική πολιτική εξέλιξη που σημειώθηκε τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους.

Ε. Βενιζέλος προς Γ. Βεντήρη, 20 Απριλίου 1931

«Όταν υπεγράφη και η συνθήκη των Σεβρών, έκρινα ότι δεν είχα πλέον καμμίαν δικαιολογίαν ν' αναβάλω περαιτέρω τας εκλογάς. Τ' αποτελέσματα της πολιτικής μου ανεγράφοντο εις τας υπογραφείσας

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

συνθήκας, δι' ων ετερματίζετο ο πόλεμος, ο λαός επομένως είχε τα μέσα να ίδη ποίοι υπήρξαν οι καρποί της πολιτικής μου, και, χωρίς να αρνούμαι ότι διетήρουν ανησυχίας τινάς ως προς το ενδεχόμενον αποτέλεσμα των εκλογών, ήλπιζα εν τούτοις σοβαρώς (...) ότι ο λαός θα έκρινε τα γενόμενα.

Είχα δε ανάγκη να είμαι βέβαιος ότι ο λαός εγκρίνει την πολιτικήν μου, πριν ή προβώ εις την περαιτέρω δράσιν, την οποία επέβαλεν η ανάγκη της επιβολής της συνθήκης των Σεβρών».

(Στ. Στεφάνου, επιμ., *Ελευθερίου Βενιζέλου, τα κείμενα τόμος Γ', 125-126*)

Ο Ε. Βενιζέλος ομιλεί στην Πηνελόπη Δέλτα μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου 1920:

«Είμαι συντριμμένος, δεν έχω πια δυνάμεις ν' αντιπαλαίσω· είχα σχηματίσει τ' όνειρο πως ο ελληνικός λαός μ' ακολουθεί στην κατάκτηση των ελληνικών μερών· μα ο ελληνικός λαός δε μ' ακολουθεί· πήγε δια της βίας... Του πήρα το παιδί του για πολλά χρόνια· δεν αντέχει πια στις θυσίες ο κουρασμένος λαός (...). Το ξέρω πως η Ελλάδα κακοδιοικήθηκε· μα τους είπα πως τώρα που τελειώνουν τα εξωτερικά προβλήματα, θα στρέψω στα εσωτερικά. Το ξέρουν πως ποτέ δεν είπα ένα πράμα και δεν το έκανα· πίστευα πως θα μου δώσουν δυο μήνες για να κάνω και την εσωτερική αναδιοργάνωση. Μα δε με πίστωσαν με δυο μήνες, δε με πίστεψαν...».

(Π. Δέλτα, *Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος, Ημερολόγιο-Αναμνήσεις-Μαρτυρίες-Αλληλογραφία*, 60-62)

Μονάδες 25

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ**ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**